

STUDIEPLAN

Bachelorgradsprogram i filosofi

180 studiepoeng

UiT – Norges arktiske universitet

Godkjent av styret ved Fakultet for humaniora,
samfunnsvitenskap og lærerutdanning, 14.09.2017

Navn på studieprogram	Bokmål: Bachelorgradsprogram i filosofi Nynorsk: Bachelorgradsprogram i filosofi Engelsk: Bachelor's Degree Programme in Philosophy
Oppnådd grad	Bachelorgrad i filosofi
Målgruppe	Bachelorstudiet i filosofi er for deg som ønsker å arbeide systematisk og argumentativt med grunnleggende spørsmål om mennesket og dets plass i verden. Studiet er en innføring i filosofiens hovedområder med særlig vekt på praktisk filosofi – slik som etikk, politisk filosofi, feministisk filosofi, miljøfilosofi og livsfilosofi. Programmet passer for alle som ønsker en solid grunnutdanning i filosofi, enten du ønsker å bruke det for videre studier i filosofi eller andre fag, som filosofisk kompetanse i arbeidslivet – for eksempel innen skole og utdanning, kulturinstitusjoner, politiske organisasjoner, naturforvaltning, ideelle organisasjoner, offentlig forvaltning og administrasjon, journalistikk, forlags- og formidlingsbransjen og næringsliv – eller for å øve opp analytisk spisskompetanse i møte med livets store og små utfordringer.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Generell studiekompetanse eller realkompetanse (gjelder for de som <u>ikke</u> har generell studiekompetanse og som er 25 år eller eldre).
Politiattest	Ikke relevant
Faglig innhold og beskrivelse av studiet	<p>Hva er filosofi?</p> <p>Filosofi stiller en rekke fundamentale spørsmål som i liten grad behandles i andre fag. Det er en problemorientert fagtradisjon som gjerne tar utgangspunkt i grunnleggende paradokser i vår tenkning og som derfor ofte utfordrer forestillinger vi har om oss selv og verden. I filosofi utvikler du de verktøy du trenger, så som evnen til argumentasjon og refleksjon, for å jobbe seriøst med slike spørsmål. Filosofi er derfor et fag hvor du øver opp en særskilt analytisk spisskompetanse i møte med komplekse og grunnleggende problemer som berører deg selv og ditt eget liv.</p> <p>Det finnes tre hovedområder i filosofi:</p> <p>Metafysikk stiller spørsmål som</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hva eksisterer?</i> • <i>Hvorfor eksisterer det noe i det hele tatt?</i> • <i>Er bevisstheten kun fysisk?</i> • <i>Har vi fri vilje?</i> <p>Kunnskapsfilosofi tar opp spørsmål som</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kan vi vite noe sikkert?</i> • <i>Hva er kunnskap?</i>

- *Finnes en objektiv sannhet?*
- *Hva er vitenskap?*

Praktisk filosofi omhandler spørsmål som

- *Hva er rett og galt?*
- *Hva er et godt liv?*
- *Hva er et rettferdig samfunn?*
- *Hvordan skal vi forholde oss til naturen?*

Bachelorstudiet i filosofi ved UiT Norges arktiske universitet innebærer en innføring i sentrale teorier og debatter innenfor alle disse områdene. Vi har likevel en særskilt satsing på *praktisk filosofi* – etikk, politisk filosofi, miljøfilosofi, feministisk filosofi og livsfilosofi – så på vårt studium er det gode vilkår for å fordype seg i disse områdene.

Du deltar her i forskningsbasert undervisning og er inkludert i et aktivt fagmiljø, som bidrar til forskningsfronten i filosofi. Studentene inkluderes blant annet gjennom organiserte mentorordninger og ved å være med i forskningsgruppene aktiviteter. Du deltar i organiserte kollokvie- og seminargrupper der en utvikler seg både muntlig og skriftlig. Studentene bidrar dessuten i ulike forskningsvirksomheter ved at eksamen og arbeidskrav ofte er prosjektbasert og innebærer å produsere mini-forskningsoppgaver, samt at en er med på å utvikle mindre forskningsprosjekter ved å gjennomføre en bacheloroppgave.

Oppbygging

Bachelorstudiet i filosofi er et treårig studium (fulltid) med undervisning på campus i Tromsø. De første fire semestrene inneholder en del felles for alle programstudenter: med egen gruppe i *examen philosophicum*, innføringsemne i filosofi med fokus på livsfilosofi og introduksjonsemner i etikk, politisk filosofi, feministisk filosofi, miljøfilosofi, kunnskaps- og vitenskapsfilosofi, metafysikk og bevisstetsfilosofi, samt logikk og språkfilosofi. Disse emnene sikrer breddekunnskap og danner grunnlag for valg av fordypningsemner.

I tredje og fjerde semester fordyper du deg i valgfrie emner i filosofi på 2000-nivå. Disse faller inn under satsningsområdet praktisk filosofi og du velger her blant ett eller flere fokusområder som du er særlig interessert i – for eksempel miljøfilosofi eller etikk.

I femte og sjette semester oppfordres studenter til å inkludere andre relevante fag i sin BA – slik som sosiologi, pedagogikk, historie, psykologi, statsvitenskap, biologi, religionsvitenskap eller språkfag. Vi anbefaler dessuten at du i løpet av studieløpet har utveksling utenlands: enten for å ta andre fag eller for å fordype deg ytterligere i filosofi (se punkt om internasjonalisering og utveksling). Du kan også velge å fordype deg videre i filosofi på 2000-nivå ved UiT.

Struktur

Bachelorstudiet består av 180 studiepoeng totalt. 20 av disse går med til *examen philosophicum* og et innføringsemne i filosofi med fokus på livsfilosofi. Begge er obligatoriske.

100 studiepoeng går med til *fordypning i filosofi*. Av disse er 70 studiepoeng obligatoriske introduksjonsemner på 1000-nivå, der du skaffer deg oversikt over sentrale tema og diskusjoner i filosofiens ulike delområder, samt den filosofihistoriske bakgrunnen for disse.

De øvrige 30 poengene disponerer du så til valgfrie filosofikurs på 2000-nivå og Bacheloroppgave.

Bacheloroppgave i filosofi med selvvalgt pensum, problemstilling, hospiteringssted og prosjekt utgjør altså en del av den valgfrie fordypningen i filosofi. Vi anbefaler deg å velge dette, da det gir erfaring med akademisk prosjekt- og prosessarbeid og mini-forskning. Det kan likevel erstattes med fordypningsemner i filosofi på 2000-nivå.

De siste 60 studiepoengene disponerer du fritt. Du kan velge å fordype deg i andre filosofiemner på 2000-nivå, men vi anbefaler at du tar andre fag på UiT – slik som sosiologi, pedagogikk, historie, psykologi, statsvitenskap, biologi, religionsvitenskap eller språkfag – eller at du drar på utveksling til et utenlandsk universitet (se punkt om internasjonalisering og utveksling).

Emneportefølje

Det er 8 obligatoriske 10-poengs-emner på 1000-nivå. Disse går årlig og fordeles på høst- og vår-semesteret med 4 emner per semester. Emnene dekker sentrale problemstillinger innen hvert fagområde og deres filosofihistoriske bakgrunn.

Det er totalt 11 valgfrie 10-poengs-emner på 2000-nivå. Dette er forskningsbaserte emner innenfor instituttets satsningsområder i praktisk filosofi og bygger på den grunnleggende tematikken på 1000-nivå. Enkelte av disse går sammen med masteremner. Med unntak av ett går hvert enkelt emne annethvert år. Det betyr at det er 3 emner på 2000-nivå hvert semester.

Bacheloroppgaven er et 10-poengs-emne med mulighet for hospitering, der studenter med oppnevnt veileder *enten* skriver en lengre oppgave basert på selvvalgt emne og pensum, *eller* utfører et praktisk prosjektarbeid med hospitering hos en ekstern bedrift eller organisasjon der man selv velger prosjekt og sted.

Obligatoriske emner på 1000-nivå

FIL-1020 Innføring i filosofi – Livsfilosofi
 FIL-1021 Etikk
 FIL-1022 Politisk filosofi
 FIL-1023 Feministisk filosofi
 FIL-1024 Miljøfilosofi
 FIL-1025 Kunnskaps- og vitenskapsfilosofi
 FIL-1026 Metafysikk og bevissthetsfilosofi
 FIL-1027 Logikk og språkfilosofi

Valgfri fordypning på 2000-nivå

FIL-2031 Metaetikk
 FIL-2032 Moralpsykologi
 FIL-2033 Sosialfilosofi
 FIL-2034 Demokrati og politikkutforming
 FIL-2035 Naturfilosofi
 FIL-2036 Eksistens- og religionsfilosofi
 FIL-2037 Bioteknologi og etikk
 FIL-2038 Global rettferdighet: migrasjon, klima og ulikhet
 FIL-2039 Mat- og klimafilosofi
 FIL-2040 Lykkefilosofi
 FIL-2041 Filosofihistorie
 FIL-2060 Bacheloroppgave i filosofi

Tabell: oppbygging av studieprogram

Tabellen inneholder et normert og anbefalt studieløp, men studenten står fritt til å velge alternativ oppbygning så lenge kravene til programoppbygning tilfredsstilles.

Semester	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng
1. semester	FIL-0700 Examen philosophicum	FIL-1020 Innføringsemne: livsfilosofi	FIL-1021 Etikk
2. semester	FIL-1022 Politisk filosofi	FIL-1023 Feministisk filosofi	FIL-1024 Miljøfilosofi
3. semester	FIL-1025 Kunnskaps- og vitenskapsfilosofi	FIL-1026 Metafysikk og bevissthetsfilosofi	2000-emne Fordypning i filosofi

	4. semester	FIL-1027 Logikk og språkfilosofi	2000-emne: Fordypning i filosofi	2000-emne: Fordypning i filosofi
	5. semester	Valgfri studiefordyp./ Utteksling	Valgfri studiefordyp./ Utteksling	Valgfri studiefordyp./ Utteksling
	6. semester	Valgfri studiefordyp./ Utteksling	Valgfri studiefordyp./ Utteksling	Valgfri studiefordyp./ Utteksling
Læringsutbytte- beskrivelse	<p>Etter bestått studieprogram har kandidaten følgende læringsutbytte:</p> <p>Kunnskaper Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i viktige spørsmål og teorier innen livsfilosofi, etikk, politisk filosofi, miljøfilosofi, feministisk filosofi, metafysikk, bevissthetsfilosofi, kunnskapsfilosofi, vitenskapsfilosofi, språkfilosofi og logikk. • Kjenner til viktige argumentasjonstyper innen disse områdene. • Har god kjennskap til minst ett av de sentrale forskningsfeltene i praktisk filosofi (altså: innen etikk, politisk filosofi, feministisk filosofi, livsfilosofi, eller miljøfilosofi). • Forstår og kan forklare fagets sentrale begreper. • Kjenner til de sentrale verdiene knyttet til god argumentasjon, fagdiskusjon og meningsutveksling, så som klarhet, presisjon, saklighet, sammenheng og grundighet. <p>Ferdigheter Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan analysere, sammenligne og vurdere begreper, teorier og argumentasjonstyper innen livsfilosofi, etikk, politisk filosofi, miljøfilosofi, feministisk filosofi, metafysikk, bevissthetsfilosofi, kunnskapsfilosofi, vitenskapsfilosofi, språkfilosofi og logikk. • Kan identifisere posisjon, argumentasjon og struktur i ulike filosofiske tekster. • Kan utvikle og begrunne selvstendige løsningsforslag på betydelige problemstillinger. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Kan anvende filosofiske begreper, teorier og argumentasjonstyper på konkrete eksempler. • Kan i sitt eget arbeid oppfylle verdiene knyttet til god argumentasjon, fagdiskusjon og meningsutveksling. • Kan finne frem til og få oversikt over relevant faglitteratur. <p>Generell kompetanse</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan presentere sin kunnskap på en klar måte både muntlig og skriftlig. • Kan formidle fagstoff til personer som ikke har studert filosofi. • Kan fremme verdiene knyttet til god argumentasjon, fagdiskusjon og meningsutveksling. • Kan identifisere, analysere og vurdere muntlig og skriftlig argumentasjon i ulike sammenhenger. • Kan gi og ta til seg konstruktiv kritikk. • Kan anvende relevante begreper, teorier og argumentstyper for å forstå samfunnsrelevante problemer. • Kan identifisere situasjoner i eget og andres liv – både i personlig og i yrkesmessig sammenheng – som reiser filosofiske problemstillinger og anvende relevante begreper, teorier og argumentasjonstyper for å forstå disse bedre.
Studiets relevans	<ul style="list-style-type: none"> • Bachelorgrad i filosofi er grunnlag for opptak til videre masterstudier i filosofi ved UiT og alle landets universiteter. • Graden er grunnlag for opptak til videre studier ved en del tverrfaglige masterstudier, slik som Indigenous Studies (UiT) og Peace and Conflict Transformation (UiT). • Graden er også grunnlag for opptak til ulike masterstudier om du inkluderer visse fag i din fordypning, slik som Visual Cultural Studies (UiT) der du bør ha samfunnsvitenskapelig fordypning. • Graden er dessuten grunnlag for opptak til masterstudier der du kombinerer graden med ulike former for yrkeserfaring, slik som Organisasjon og ledelse for offentlig sektor (UiT). • Det er også grunnlag for opptak til tverrfaglige masterstudier ved andre universiteter i Norge. • Studiet er relevant kompetanse for yrker innen skole og utdanning, kulturinstitusjoner, politiske organisasjoner, naturforvaltning, ideelle organisasjoner, offentlig forvaltning og administrasjon, journalistikk, forlags-, medie- og formidlingsbransjen og i næringslivet.
Arbeidsomfang og læringsaktiviteter	<p>BA-studiet i filosofi er normert som heltidsstudium og du forventes å arbeide 35-40 timer i uken for å nå læringsmålene i programmet. Dette inkluderer forelesninger, seminarer, skrive- og diskusjonsseminar, kollokviégrupper, ekskursjoner og selvstudium.</p>

	<p>På innføringsemner har vi forelesninger. Her hører studentdeltagelse og diskusjon naturlig med. Det er også organiserte skrive- og diskusjonsseminar og kollokviegrupper.</p> <p>Fordypningsemner på 2000-nivå baserer seg på studentaktiv seminarundervisning, der det forventes at du møter godt forberedt, slik at de ulike temaene kan diskuteres snarere enn foreleses over. Her er studentpresentasjoner – enten individuelt eller i gruppe – sentralt både som læringsaktivitet og arbeidskrav for å få gå opp til eksamen.</p> <p>Det er individuell veiledning og skrivetrening i mange av kursene på både 1000- og 2000-nivå.</p> <p>Enkelte fordypningskurs på 2000-nivå har ekskursions, organisasjons- og næringslivsbesøk, samt andre former for off-campus-aktiviteter som en del av sin undervisning.</p> <p>Som en alternativ form for BA-oppgave kan du dessuten gjennomføre et prosjekt med hospitering hos ekstern aktør. Her har studenten som prosjekt å anvende filosofi – begreper, argumentstyper, teorier – hos bedrifter, organisasjoner eller offentlige organer.</p> <p>Du inngår dessuten i studiets mentorprogram, der du har en mentor blant de ansatte på instituttet som vil være en sosial, faglig og rådgivende medspiller.</p> <p>I tillegg deltar studenter i forskningsgruppene konferanser og workshops, der internasjonale gjesteforelesere eller utenlandske studenter vil være med. Disse forskningsgruppene har knyttet til seg ulike internasjonale nettverk av forelesere og forskere, som du kan ta kontakt med i forbindelse med eget studiearbeid.</p>
Eksamen og vurdering	<p>Eksamensform varierer fra emne til emne, men består som regel enten av en skriftlig- eller muntlig skoleeksamen i kombinasjon med hjemmeeksamen, semesteroppgave, prosjektoppgave eller -rapport, eller mappe av mindre skriftlige arbeider.</p> <p>I alle emner er det ulike arbeidskrav som må godkjennes for å få ta eksamen. Dette kan være kortere, skriftlige oppgavetekster, individuelle- eller gruppebaserte muntlige presentasjoner av pensum, rapport fra hospitering, deltakelse på skriveseminar eller kollokvieundervisning, eller deltakelse på ekskursion. Arbeidskravene er forberedelse til eksamen og velges i relasjon til eksamensform.</p> <p>Mer detaljert informasjon foreligger under de ulike emnebeskrivelsene.</p>

For masteroppgaver/ selvstendig arbeid i mastergradsprogram	Ikke relevant
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Bachelorstudiet er norskspråklig. Undervisning og eksamensoppgaver er derfor på norsk i alle obligatoriske 1000-emner. Pensumlitteraturen er likevel ofte på engelsk og du har som student anledning til å velge om du besvarer eksamen på engelsk eller norsk/skandinavisk.</p> <p>For å styrke internasjonaliseringen av studieprogrammet er enkelte emner på 2000-nivå med engelsk som undervisningsspråk. Det vil være minst ett slikt emne per semester. Undervisning, pensumlitteratur og eksamen er da på engelsk, men du kan likevel velge å besvare eksamen på norsk/skandinavisk.</p>
Internasjonalisering og utveksling	<p>Vi oppfordrer deg til å dra på utveksling ett eller to semestre i løpet av programmet. Vi har flere utvekslingsavtaler, som vi mener passer godt til satsningsområdene i praktisk filosofi. Avhengig av sted og tidspunkt for utveksling, studerer du her filosofi eller andre relevante fag.</p> <p>Studieprogrammet har utvekslingsavtale med Universitetet i California, Berkeley (U.S.A.), der du tar ulike relevante emner i sosiologi. Emnene er avtalt på forhånd, slik at du kan planlegge din utveksling i god tid.</p> <p>Vi har også utvekslingsavtale med Universitetet i Malaga (Spania), der du tar emner i filosofi som undervises på engelsk.</p> <p>I tillegg har vi utvekslingsavtale med Universitetet i Umeå (Sverige), der du tar emner i filosofi.</p> <p>Fagmiljøet jobber kontinuerlig med å utvide porteføljen av utvekslingsavtaler.</p> <p>Instituttet bærer preg av internasjonalisering. Det er mange ansatte, både faste og midlertidige, med utenlandsk og internasjonal studiebakgrunn. Internasjonale konferanser arrangeres dessuten av forskningsgruppene og her inviteres du til å delta. Det vil også være utenlandske studenter på utveksling hos oss, samt andre besøkende som er her på forskningsopphold.</p>
Praksis	Ikke relevant
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	HSL-fakultetet er administrativt ansvarlig for programmet. Ved instituttet er det i tillegg oppnevnt en programledelse, som har det faglige ansvaret både for BA- og MA-studiet i filosofi.
Kvalitetssikring	Studieprogrammet evalueres hver år, og emnene minimum en gang i løpet av programperioden. Evaluering foregår muntlig i møter mellom studenter og ansatte som dialogbasert evaluering og/eller skriftlig ved bruk av anonyme spørreskjema.
Andre bestemmelser	Ikke relevant

